

KRACHT.

Geloof erin of niet, maar iedereen is wel bekend met het verschijnsel magie. Of het nu David Copperfield of Jomanda uit Tiel is, of het zwarte of witte magie is, iedereen heeft er wel eens van gehoord. Maar vliegermagie, niet te verwarren met de stunts die men uithaalt met twee-, drie- of vierlijns vliegers, zal bij de meesten onbekend zijn. Toch wordt vliegermagie - nu nog - op verschillende plaatsen beoefend.

Ook op vliegerfestivals in Indonesië kom je vliegermagie nog tegen, hoewel een onwetende bezoeker dit niet zal opvallen. Hier maakt magie, of beter gezegd guna-guna (vaak vertaald als stille kracht), onderdeel van de dagelijkse activiteiten uit. Daarom wordt vlak voor het festival een selamatan, een semi-religieuze bijeenkomst, gehouden om ongeluk tijdens het festival af te wenden. En tijdens het festival, beoefend in een afgelegen hoekje van het vliegerveld, de dukun (de lokale magieër) zijn kennis in het oproepen van een straffe wind, en het

bezweren van de regen.

Maar als me gevraagd wordt of stille kracht enkel bijgeloof is, moet ik het antwoord schuldig blijven. Zover ik weet is er geen enkele wetenschappelijke onderbouwing van stille kracht, maar tijdens een vliegerfestival in 1996 heb ik een mooi fenomeen gezien dat werd toegeschreven aan guna-guna. Op een van de dagen ontlaadde een wolkbreuk zich rond een uur of twee langs het vliegerveld. Bekend met de snelheid en kracht waarmee een dergelijke tropische bui zich normaal ontwikkelt, haalde ik gauw mijn vliegers binnen en pakte mijn spulletjes. De Indonesiërs vliegerden echter rustig verder, en verzekerden me dat er niets aan de hand was omdat het programma nog niet was afgelopen. En inderdaad, gedurende de hele middag stonden de wolken in een vrij strakke lijn langs het vliegerveld te dreigen; het resultaat was een strakke wind een heerlijk koele dag voor Jakartaanse begrippen. Maar nog geen vijf minuten nadat de dukun zijn spulletjes had gepakt, denderde ijzig water met bakken naar beneden.

Zo'n spectaculaire ervaring doet je toch even stil staan bij guna-guna, of je er nou wel of niet in gelooft. Niemand die zich op zo'n moment afvraagt of er magie (zwart of wit) in het spel is, het is simpelweg een geval van stille kracht. En wat als het toch bakstenen regent tijdens een vliegerfestival? Ach, dan huren de Indonesische organisatoren gauw een dukun met meer guna-guna, want de stille kracht is een "must" voor het succes van een vliegerfestival.

De Vliegerende Hollander - Bart van Assen, Indonesië.